

Pěťasedmdesátiletý odborník by už dnes vůbec nemusel operovat. S přehledem ovšem zvládá i dvanáctihodinové programy nebo deset a více operací nosu denně. V práci ho drží také to, že se mu daří léčit lidem i duši. Přitom nechybělo málo, a Jan Měšťák by se věnoval matematice.

EVA PODROUŽEK FRYŠAROVÁ
spolupracovnice LN

LN Jak se změnil ideál krásy?

Určitě výrazně, přibýlo možností, což souvisí také se změnou našeho společenského zřízení po roce 1989, ale i medializací. V sousedství kliniky máme fitness, ze začátku tam chodil málokdo, zatímco dnes mám problém kvůli zaparkovaným vozům od-tamtud vyjet autem. Vznikly salony krásy, lidé chtějí vypadat lépe, jinak se oblékají, pohled na kulturu těla je jiný než před dvaceti třiceti či čtyřiceti lety. Přibývá také plastických chirurgů, kteří se chytají byznysu. Jde jim jen o výdělek, medicína jde trochu stranou – a to se mi nelíbí. S tím souvisejí operace, které postrádají jakýkoliv rozum a logiku, a to nejen dávání extrémních implantátů do prsů, ale také provádění zcela nepotřebných zákroků. Přičemž nejhorší není to, že to někdo chce, ale to, že to někdo provede.

LN V čem spatřujete půvab ženy?

Půvab ženy nepředstavuje pouze její krásu, je to osobní kouzlo ženy, její charizma a šarm. Samozřejmě jsou to i její oči či úsměv, kterými nás osloví. Skoro dvacet let jsem seděl v porotě Miss. Jak píšete i v knize, kterou dokončuji, neříkám, že tam nebyly fajn holky, ale žijí úplně jinde, očekávají obdiv. Vůbec se nedostávají do styku s prostým člověkem a často postrádají určitou formu skromnosti a pokory – a neosloví nás. Naproti tomu stojí dívky, které mají určitý handicap, například velký nos. Ty jsou i přes něj půvabné, skromné, svým způsobem oduševnělé – a také velmi zranitelné, když jim někdo něco nespravedlivě řekne či jim ukřivdí. Když jim udělám hezký nos, o 180 stupňů se jim změní život. Říkám tomu rinoplastikou k harmonii těla a duše. Najednou díky operaci získají krásu, a tím i víc sebevědomí, začínou být víc sexy, přirozeně se uvolní.

LN Říká se ale, že spousta žen žádá plastiku zbytečně, že jde spíš o to, jak vnímají samy sebe...

Zijeme ve společnosti, kde je strašně málo laskavých slov. Například starší ženy, které za mnou přijdou, velmi často neoperují, protože jsou svěží a stále krásné. Vysvětlím jim, že žádný zákrok nepotřebují. A ony odcházejí šťastné. Lékař by měl vidět člověka, ne pacienta, měla by mezi nimi fungovat určitá propojenost a empatie.

LN Nepřipadáte si někdy spíš jako psycholog?

To musím být. Musím pacienta odhadnout. Léčím mu duši, což je také jedna z věcí, která mě tu na klinice drží. Nevěřila byste, kolik lidí rozpláču. Protože říkám ženám něco, co jim kolikrát nikdo jiný neřekne. Kdy vám naposledy mužský řekl, že vám to sluší? Jednou za týden – za měsíc – nebo za rok? Kolikrát vám poděkoval, že jste uvažila nebo že je doma čisto a že se dobře staráte o děti? Ale také musím rozklíčovat, kdo tuždí jen po extravaganci a má nesmyslné požadavky, takové odmítám.

LN Nechávejte si lidé operaci rozmluvit, nebo se spíš seberou a jdou jinam?

Těžko říct. Někdy v tom hrají roli také dlouhé čekací doby – já je stále mám šest měsíců. Ale kolikrát se pak za mnou lidé vrátí se slovy, proč já jsem na vás nepočkala...

LN Stává se, že k vám ženu dovleče její partner?

Původně se Jan Měšťák vyučil v oboru jemný mechanik – a získané znalosti se mu hodily i v medicíně. Na plastické operace nosů si nechal vyrobit speciální pomůcky.

FOTO MAFRA - PETR KOZLÍK

Někdy stačí milé slovo

Provedl téměř čtyři tisíce operací nosu, zhruba polovině pacientů přitom estetický zákrok rozmluví. Spíš než zásah skalpelu ženám podle **plastického chirurga Jana Měšťáka** chybí laskavé slovo.

Nelíbí se mu, že mnozí obor v dnešní době využívají především jako výdělečný byznys.

Na základní škole jsem míval dvojky i trojky z chování, ale byl jsem zdatný sportovec, už od patnácti let jsem reprezentoval ve volejbale. Rodiče si se mnou trochu nevěděli rady.

Ano, ale je jich velmi málo. V devadesáti procentech případů chce zákrok žena. Má představu o svém vzhledu, chce se hezky oblékat nebo se i líbit mužskému, ale ten jí nic neřekne, někdy je spíš proti.

LN A co těch deset procent případů, kdy ženu za vámi vyšle manžel nebo partner?

Když se dozvím, že sem ženu poslal muž, má velkou smůlu! Potom si neberu servítky a okamžitě hlučně reaguji, to je možná jedna z mých nedobrych vlastností. Jed-

nou za mnou na Bulovku přišla dcera známé: právě dokojila a že by chtěla opravit prsa. Stála tam svlečená – a do toho její parter spustil, jaká prsa by si představoval. Ale kdybyste ho viděla! Vyšší chlap, tlustý, zpcený, měl málo vlasů, rozestoupené zuby, na to, že byl bohatý, byl zvláště oblečený.

LN Co jste mu řekl?

Obul jsem se do něj: Vy chcete od týhle krásné ženské, abych jí udělal hezký prsa?! Podívejte se na sebe! A všechny jeho nešvary jsem mu pěkně vyjmenoval. Známa mi pak velice děkovala. Jenže mělo to ještě dohru. Když jsem si na reprezentačním plese 1. lékařské fakulty odskočil na toaletu, stál vedle u pisoáru chlap. Když jsme si pak myli ruce, ptá se, jestli ho poznávám. Štíhlý člověk s knírkem. A bych řekl pravdu, nepoznávám. – To jste vy, co mi tenkrát dal takový kapky, abych na sobě začal pracovat. Začal jsem cvičit, já jsem teď tak šťastnej!

Jiná klientka porodila manželovi tři děti, což se samozřejmě podepsalo na jejím poprsí, jenže on byl pitomec. Manželce ukazoval prsa jiných žen, která se mu líbí.

Udělal jsem jí hezká prsa a ptám se, co na to manžel. Strašně se mu to líbí! – Víte co? Požádejte o rozvod. – A ona to skutečně udělala.

LN Když už jsme u mužů. Jaký tvoří podíl zájemců o estetickou medicínu?

U mě je to odhadem sedm procent. Chodí s nosy a víčky, s pokleslým obočím mají větší problém než ženy. Necháávají si dělat facelifting. Ale často musím i je usměrňovat – zákrok musí vypadat přirozeně. Objektivním kritériem úspěšné operace je to, že ji nikdo nepozná.

LN Je v dnešní době estetická chirurgie dostupná každému, nebo se stále jedná o výsadu movitějších?

I když je životní úroveň všeobecně vyšší, ne každý si zákrok může dovolit. Ale já mám specifickou politiku, dávám skutečně jednu z nejnižších cen na trhu, a pokud přijde někdo sociálně slabší, dám mu ještě slevu. Stejně tak když někoho reoperuji. Moc nerozumím kolegům, proč za opravy účtují tak vysoké ceny, třeba dvakrát vyšší, než je za moji běžnou operaci. Co když je to třeba paní odněkud ze školní druž-

ny? Ale asi v tomhle nejsem úplně běžný plastický chirurg.

LN Jaké zákroky provádíte nejčastěji?

V první řadě je třeba osvětlit, že plastická chirurgie není estetická medicína. Plastická chirurgie je velice široký obor, který se stará o různé vrozené vady všech částí

Jan Měšťák

Narodil se v srpnu roku 1944. Absolvoval Lékařskou fakultu UK v Praze. Více než 20 let působil na Klinice plastické chirurgie 3. lékařské fakulty Univerzity Karlovy v Praze, kde také habilitoval. Od roku 1997 je vedoucím lékařem soukromé kliniky Esthé v Praze. Je emeritním přednostou Kliniky plastické chirurgie 1. lékařské fakulty UK a Nemocnice Na Bulovce v Praze. Tamtéž založil a vede Centrum komplexní chirurgické péče o ženy s onemocněním prsu. Působí v řadě odborných spolků. Jako autor nebo spoluautor publikoval více než 100 odborných prací a spolupodílel se na monografiích v oboru plastické chirurgie.

tí těla – obličejové rozštěpy, pooperační a poúrazové stavy, řeší popáleniny, kožní nádory, přišívání končetin... V tomto směru je jedinečná a nezastupitelná. Mou parketou byly dlouhá desetiletí obličejové rozštěpy. Ale děláme i velice složité rekonstrukční výkony, které jiné obory neprovádějí. A až na chvostu, jako malá část, stojí estetická chirurgie. Nejčastěji operují víčka a nosy, ale provádím také operaci obličejové modelaci nebo zvětšení prsů. Na Bulovce teď děláme hlavně rekonstrukce prsu po jeho odstranění, dále některé vrozené a získané vady, kam také patří redukce velkých prsů či úprava břišní stěny po porodu.

LN V Americe si ženy nechávají zvětšit pozadí, trendem je omlazení intimních partií. Setkáváte se s tím?

Od řady podobných výkonů se odkláním, mám spoustu jiné práce. Raději dělám úkony, které pomáhají, jako je například labioplastika v případech, kdy malé stydké pysky jsou příliš dlouhé nebo jsou asymetrické. Nebo jsem opevoval hypoplazii vaginy, aby dívka vůbec mohla mít pohlavní styk, či vrozené vady penisu. Ale když ho třeba chce nějaký chlap prodloužit, má smůlu. Funkčně je to k ničemu, je to jen frajeřina do plavek.

LN Proč jste se vlastně stal plastickým chirurgem?

Je to dlouhý příběh, hojně protkaný osudem. Na základní škole jsem se potýkal se syndromem rozštěkanosti, měl jsem dvojky i trojky z chování, ale byl jsem zdatný sportovec, už od patnácti jsem reprezentoval ve volejbale. Rodiče si se mnou nevěděli rady, až mě nakonec dali do Fyzikálního ústavu ČSAV, kde pracovala moje maminka, abych se vyučil v oboru jemný mechanik. Jenže s kamarádem jsme se pořád někde zašívali, až mistr dílny mamince řekl, že nejsem takový, za jakého mě má.

LN Jak na to maminka reagovala?

Byla z toho nešťastná, plakala – a já si usmyslel, že všem ukážu, že tomu tak úplně není. Po vyučení jsem pokračoval ve studiu na gymnáziu pro pracující a rozhodoval se, co dál. Vždy se mi líbila matematika a fyzika, jenže u přijímacích na matematicko-fyzikální fakultu jsem dostal logaritmy, které jsme ještě nebrali, a já neuspěl. Bylo mi devatenáct a musel jsem narukovat na vojnu.

LN Po ní už se většinou ke studiu vracelo těžko...

Zkoušel jsem tehdy přijímačky na medicínu, ale zase to nevyšlo, tak jsem šel pracovat jako stavební údržbář do nemocnice. Nakonec mě na medicínu přijali do nul-tého ročníku, doplnil jsem si znalosti a pak každý rok pokračoval s prospěchovým stipendiem. Paní profesorka Pešková, která tenkrát šéfovala plastice, mi umožnila, abych nastoupil na chirurgii do Mostu a po atestaci z chirurgie jsem nastoupil na místo asistenta v Klinice plastické chirurgie v nemocnici na Vinohradech. Ale kdybych tenkrát dostal z matky jinou otázku, neseděl bych tu. A nakonec se mi vlastně hodila i ta jemná mechanika, protože jsem si nechal vyrobit některé pomůcky, které se hodí při operacích nosů.

LN Syn jde ve vašich šlépějích. Máte to v genech?

Ondra si medicínu vybral sám, já jsem děti nikdy do ničeho neutil. Sice jsem mu cestu trochu uhladil, ale nezneužívá toho, našel si svoje pole neorané. Jako jeden z mála je pro medicínu hodně vědecky zapálený a od-vážný. Když se na něho šli poprvé podívat, jako že operuje Měšťák, ruka se mu ani nehнула. A s takovým klidem a přehledem operuje dodnes. Často se mě někdo zeptá, jestli jsem pyšný. To není pycha, nýbrž přirozená radost z toho, jakou cestu si moje děti vybraly.